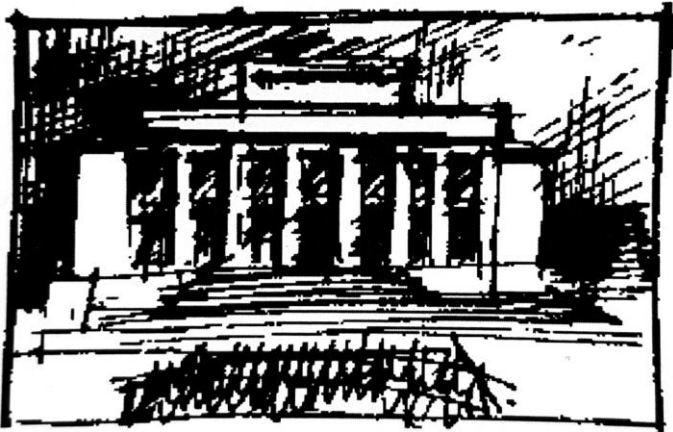

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.SpNdB.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel Národního divadla Brno,

příznivci a milovníci opery, baletu a činohry,

v úterý **12. května 2026 v 17 hodin** Vás srdečně zveme na besedu
s basistou **Janem Šťávou**.

Jeden z nejvýraznějších sólistů Janáčkovy opery pochází z brněnské hudební rodiny a přes svoje mládí má na kontě desítky významných rolí v operních domech po celé České republice i v zahraničí. Brněnské publikum ho dobře zná jako vynikajícího Kecala v *Prodané nevěstě*, Vodníka v *Rusince*, purkrabího Filipa v *Jakobínovi*, barona Ochse v *Růžovém kavalírovi*, Papagena v *Kouzelné flétně*, barona Zetu ve *Veselé vdově*, nejnověji Raracha ve Smetanově *Čertově stěně* a v mnoha dalších rolích. V příští sezoně se představí jako Leporello v *Donu Giovannim* a v celé řadě Janáčkových postav na podzimním festivalu Janáček Brno.

Pozvání přijala také operní pěvkyně **Zdeňka Rybecká**, maminka Jana Šťávy. Nebudou chybět hudební ukázky s klavírním doprovodem **Galiny Aleshkevich**, zazní árie z oper G. Donizettiho *Nápoj lásky* (Dulcamara), P. I. Čajkovského *Evžen Oněgin* (Gremin), M. P. Musorgského *Boris Godunov* (smrt Borise) a G. Gershwinu *Porgy a Bess* (Porgy).

Beseda se koná v Mozartově sále divadla Reduta, vstupné je dobrovolné.

V pátek **19. června 2026 v 16 hodin** proběhne v Mozartově sále krátká **výroční členská schůze** Spolku přátel NdB s prezentací výroční zprávy za sezonu 2025/26.

Po jejím skončení Vás srdečně zveme na koncert vokálního kvintetu **Ensemble Frizzante**, který má za cíl objevovat zapomenuté skladby a nevšední propojení lidského hlasu s hudebními nástroji. Vznikl v roce 2015 jako soubor profesionálních zpěváků z předních brněnských sborů (Sbor opery Národního divadla v Brně, Český filharmonický sbor Brno a další). Od svého založení

organizuje každoroční cyklus koncertů v Brně, v roce 2026 představuje brněnskému publiku významné české kytarové osobnosti. Ročně vystoupí na 10 až 20 koncertech po celé České republice, vystupoval na festivalech v Rakousku a na Slovensku. Pravidelně spolupracuje s předními českými umělci (Markéta Cukrová, Lukáš Sommer, Roman Hoza, Ondřej Můčka, Roman Patočka, Lukáš Sommer a další). Soubor aktuálně vystupuje v obsazení Eva Daňhelová, Veronika Slavičková, Petr Pytlík, Jakub Herzan a Martin Kotulan.

Premiéry

8. května 2026 bude mít v Mahenově divadle premiéru nové nastudování jednoho z nejoblíbenějších klasických baletů – *Giselle* Adolpha Charlese Adama. Libretistovi Théophilu Gautierovi byla inspirací báseň Heinricha Heineho, v níž je připomenuta pověst o dívkách, které zemřely ještě před svatbou a po své smrti se staly vílami. V choreografii hvězdy kubánského baletu Rodolfa Castellanose se v titulní roli představí Anna Yeh a Ksenia Ovsyanick, jako její milý Albert Shoma Ogasawara a Alejandro Virelles. Vedle premiéry 8. 5. 2026 se konají další představení 9., 11. a 30. 5. (a dále v červnu) vždy v 19 hodin v Mahenově divadle.

Činohra NdB uvede **15. května 2026** v divadle Reduta hru *Zářivá verbež*. Autorem je současný britský dramatik a scénárista Philip Ridley. V hororové nekorektní komedii o problematice bytové krize se v režii Kashy Jandáčkové představí Jakub Svojanovský, Anna Glässnerová a Kateřina Lidáková. Veřejná generálka se koná 14. 5. 2026 v 10 hod., premiéra 15. 5. 2026 v 19 hod. v Redutě. Další květnové termíny 16. 5. v 19 hod. a 24. 5. v 17 hod.

Program NdB

Z dalšího programu NdB vybíráme:

Opera

Na konci dubna se jako preview festivalu Janáček Brno po pěti letech vrátil Janáčkův *Osud*, zřídka uváděná opera, kterou v Brně režíroval Robert Carsen a hudebně nastudoval Marko Ivanović. Obnovené nastudování dirigoval Tomáš Hanus a před podzimním festivalem, na němž bude uvedeno kompletní Janáčkovu operní dílo, zazní *Osud* ještě jednou, a to 2. 5. 2026 od 18 hod. v Janáčkově divadle.

Obrovský úspěch zaznamenala dubnová premiéra Händelovy opery *Agrippina* v režii Martina Glasera v nastudování s barokním orchestrem Collegium 1704 pod vedením Václava Lukse. V příští sezoně není na programu, a tak velmi doporučujeme nenechat si ujít některou z květnových repríz – 10., 30. a 31. 5. 2026 vždy v 18 hod. v Janáčkově divadle. Ani Pucciniho *Manon Lescaut* není v hracím plánu příští sezony a poslední dvě uvedení této sezony jsou 13. 5. a 4. 6. 2026 vždy v 19 hod. v Janáčkově divadle. Květnovému termínu bude předcházet dopoledne *Krok za oponu* a večer po představení diskuse s tvůrci. Naposledy v sezoně se můžeme těšit na *Aidu* (14. 5. 2026 v 19 hod.), *Rusalku* (20. 5. 2026 v 19 hod.), *Carmen* (21. 5. 2026 v 19 hod.), *Čertovu stěnu* (23. 5. 2026 v 19 hod.) i *Jakobína* (24. 5. 2026 v 18 hod.), vše v Janáčkově divadle. Definitivně se pak rozloučí Mozartova *Kouzelná flétna* v režii Miroslava Krobota, jejíž derniéra se koná 29. 5. 2026 v 19 hod.

v Janáčkově divadle. Naopak stálíci je oblíbený dětský titul *Hurvínek prodává nevěstu*, který se v květnu hraje v Praze (16. 5. 2026) i v Brně (26. 5. 2026 v 18 hod. a 27. 5. 2026 v 10 hod. v divadle Reduta).

Před červnovou premiérou operety Johanna Strausse mladšího *Netopýr* přijďte nahlédnout do jejího zákulisí na *Předpremiérovém kukátku*. Tvůrčí tým i sólisté představí připravovanou inscenaci 25. 5. 2026 v 17 hod. v Janáčkově divadle. Vstup je volný a kukátko bude možné jako vždy sledovat i online.

Balet

Vedle premiérové *Giselle* uvádí balet NdB v květnu celovečerní titul *Kafka*, inspirovaný, jak název napovídá, životem a dílem známého spisovatele. Hraje se 19. a 22. 5. 2026 vždy v 19 hod. v Janáčkově divadle. Juniorský soubor NdB 2 uvádí svůj osmý program *Dispute / Archa / Inside* 1. a 27. 5. 2026 vždy v 19 hod. v Redutě.

Několik tanečních představení se odehraje také v rámci květnového festivalu **Divadelní svět Brno** (viz dále).

Činohra

Z činoherních představení opět upozorňujeme především na ty, které se v brzké době s jevištěm rozloučí. V květnu čeká derniéra dvě inscenace v Redutě: Goldonih *Mirandolín* 5. 5. 2026 v 19 hod. a současnou hru Marka Šindelky z vysokoškolského prostředí *Feminista* 9. 5. 2026 v 19 hod. Agáta a Podkolesin se naposledy pokusí říct si své ano v Gogolově *Ženitbě* 24. 5. 2026 v 17 hod. v Mahenově divadle. Úspěšné divadlo na divadle *Bez roucha* se hraje už jen dvakrát: 29. 5. 2026 v 19 hod. a 14. 6. 2026 v 17 hod. v Mahenově divadle.

Květnové sváteční dny si můžete zpříjemnit konverzační komedií *Lhář* 1. 5. 2026 v 19 hod. v Mahenově divadle nebo stále aktuálním dramatem Karla Čapka *Matka* 8. 5. 2026 v 19 hod. v divadle Reduta.

Z novinek dozajista nevynechejte *Faidru (Zatmění)* 20. 5. 2026 v 19 hod. v Redutě, která se hraje v rámci festivalu Divadelní svět Brno a bude po ní následovat i diskuse s tvůrci. V Mahenově divadle potěší nová záměnová komedie o architektech nejen této divadelní budovy *Fellnerův Helmer a Helmerův Fellner* 19. a 27. 5. 2026 vždy v 19 hod.

Kompletní program operních, baletních a činoherních představení najdete na webových stránkách divadla <https://www.ndbrno.cz/program/> a na vývěskách v divadelních pokladnách.

Divadelní svět Brno

Od 12. do 26. května 2026 se koná 17. ročník mezinárodního festivalu **Divadelní svět Brno**, letos s mottem „A Tribute to Nations“. Na festivalu spolupracují brněnská divadla Národní divadlo Brno, Husa na provázku, Městské divadlo Brno, divadla Radost, Polárka a umělecké scény JAMU. Festival nabídne několik desítek činoherních a tanečních představení z České republiky i ze zahraničí a také řadu doprovodných akcí. Festival oficiálně zahájí 12. května 2026 v Janáčkově divadle Nederlands Dans Theater s představením svého juniorského souboru NDT 2 *Folkå, SAABA*, mezi

další vrcholy festivalu bude jistě patřit tanečně-loutková inscenace *Má vlast* (16. a 17. 5. 2026), Ionescův *Nosorožec* ze Slovenského národního divadla (16. 5. 2026) či norsko-francouzská inscenace Ibsenova *Domečku pro panenky* (16. a 17. 5. 2026). Z domácích inscenací jmenujme ještě např. *Krkavce* z Dejvického divadla (18. 5. 2026) či *Hedu Gablerovou* z pražského Národního divadla (18. 5. 2026). O víkendu 15.–17. 5. 2026 nabídne **Festivalový otevřený dům** ve foyer a na piazzettě Janáčkova divadla zdarma množství doprovodného programu, workshopů či tvoření pro děti.

Kompletní program festivalu najdete na webové adrese <https://divadelnisvet.cz/>, do 3. 5. lze využít speciální **májovou slevu** na vybraná představení.

Zprávy výboru

Každou první středu v měsíci lze **od 16 do 17 hodin** v divadle Reduta v prostoru „galerie“ platit členské příspěvky a podávat nové přihlášky. Nejbližší termíny jsou **6. května** a **3. června 2026**. Na květen vypisuje výbor SpNdb navíc **mimořádný termín výběru příspěvků**, a to **12. května 2026 od 14 do 16.45 hod.** před besedou s Janem Šťávou. Výběr příspěvků bude probíhat opět v „galerii“. Členský příspěvek činí 500 Kč na rok, pro seniory od 65 let a studenty 200 Kč na rok. Členství ve Spolku je platné vždy na celou divadelní sezonu, tzn. máte-li razítko z roku 2025, platí až do června 2026, letošní potom až do června 2027. Zaslání tištěného Zpravodaje je zpoplatněno částkou 100 Kč na rok (v elektronické formě je zasílán zdarma na e-mail).

Členský příspěvek je možné uhradit také **bezhotovostně** na účet č. **2602977328 / 2010** (Fio banka), jako variabilní symbol uveďte prosím své členské číslo, do zprávy pro příjemce své jméno + letopočet 2026. Razítko do průkazu je nicméně i nadále nutné vyřídit osobně; nehodí-li se Vám termíny setkání v Redutě, ozvěte se nám prosím na e-mail spolekpratelndb@gmail.com. QR kód pro platbu členského příspěvku (údaje prosím upravte podle výše uvedeného):

Naši jubilanti v měsíci květnu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Jolana Svobodová	Hana Veithová	Anna Křížková
Yvona Janošíková	Helena Kraclíková	Alena Hejlová
Božena Vejrostová	Jana Sedláková	Hana Bellovičová
Jaroslava Daňková	František Jančuš	Květoslava Hegerová

Vážení jubilanti, výbor SPNdb Vám srdečně přeje všechno nejlepší, hodně zdraví a pohody.

Připomínáme

3. 5. 1856 zemřel francouzský skladatel **Adolphe Charles Adam** (*24. 7. 1803). Studoval na pařížské konzervatoři u A. Rejchy a F. A. Boieldieua. Složil 53 oper – největší ohlas měly opery *Postilion z Lonjumeau* a *Kdybych byl králem*. Nejznámějším, stále uváděným klasickým baletem je jeho *Giselle*.

3. 5. 2001 zemřel operní pěvec **Karel Kalaš** (*9. 10. 1910) – sólista opery ND Praha. V r. 1942 zpíval ve světové premiéře Škroupova *Columba* (opera byla napsána r. 1855). Ztvárnil řadu rolí basového oboru, účinkoval ve filmu (televizní filmy *Bohéma*, *Hoffmannovy povídky*, *Julietta*, *Kulový blesk*). V r. 1995 obdržel Cenu Thálie za celoživotní mistrovství.

4. 5. 1991 zemřel basista **Jan Kyzlink**. Absolvent pražské konzervatoře a AMU začínal svou pěveckou kariéru v Liberci. Následně v Olomouci vyzpěl v přední osobnost souboru. V l. 1979–90 byl angažován v Brně. Z rolí: Velký inkvizitor, Zachariáš, baron Ochs, Hans Sachs... Věnoval se pěvecké pedagogice na JAMU.

8. 5. 1936 se v Brně narodila sopranistka **Marta Boháčová**. V l. 1967–91 působila jako sólistka pražského ND. Zpívala lyrický a koloraturní obor (Rosina, Olympia, Královna noci, Barče, Violetta, Norina, Gilda...). Věnovala se koncertní činnosti a pěvecké pedagogice.

11. 5. 1801 se narodil tenorista a skladatel **Alois Jelen**. Začínal jako vokalista v Praze u sv. Mikuláše. Spolu s F. Škroupem byl členem obrozenecké skupiny, která od r. 1823 provozovala české opery. Byl prvním Maxem v českém provedení *Čaroštelce*. Působil i jako dirigent a sbormistr.

12. 5. 1871 zemřel ve věku 89 let francouzský hudební skladatel **Daniel Francois Esprit Auber**. Jeho tvorba byla zpočátku ovlivněna italskou operou, obdivoval hlavně Gioacchina Rossiniho. Napsal více než čtyřicet oper. Z nich nejznámější jsou dodnes uváděná komická *Fra Diavolo*, ale zejména pak *Němá z Portici*, která zahájila období velké francouzské opery a ovlivnila tvorbu dalších skladatelů (Mayerbeer, Halévy).

12. 5. 1956 zemřel skladatel a dirigent **Vladimír Ambros**. Studoval na brněnské varhanní škole u Leoše Janáčka a na konzervatoři ve Frankfurtu n. Mohanem. Působil jako pedagog, pohostinsky řídil Moravskou filharmonii.

14. 5. 1931 zemřel libretista, básník, prozaik, dramatik, politický publicista, kritik a překladatel **Viktor Dyk**. Účastnil se autorsky na samostatné historii vzniku libreta Janáčkovy opery *Výlet pana Broučka do Měsíce*.

17. 5. 1961 se narodil dirigent **Leoš Svárovský**. V l. 1985–89 byl asistentem Zdeňka Košlera v ND Praha. V r. 1991 asistoval G. Soltimu v Salzburgu (*Kouzelná flétna*), v letech 1991–95 byl šéfdirigentem Státní filharmonie Brno. Účinkoval v řadě států Evropy, Japonsku a USA.

18. 5. 1911 zemřel rakouský skladatel a dirigent, český rodák **Gustav Mahler**. Za svoji bohatou kariéru prošel řadu evropských divadel, vrcholem byla éra prvního kapelníka a uměleckého ředitele vídeňské Dvorní opery od r. 1897 do r. 1907, kdy odjel do New Yorku, kde převzal v MET řízení německých oper a také symfonických koncertů. Zemřel krátce po návratu do Vídně. Byl skladatelem symfonické hudby (10 symfonií) a písní (cykly *Písně potulného tovaryše*, *Chlapcův kouzelný roh*, *Písně o mrtvých dětech*, *Pět písní*).

20. 5. 1901 zemřela altistka **Betty Fibichová** (nar. 16. 3. 1846). Dívčím jménem Barbora Hanušová se v r. 1875 provdala za skladatele Zdeňka Fibicha. Krátce působila v německých divadlech v Karlových Varech a v Olomouci, od r. 1868 působila v Prozatímním divadle, později v ND Praha. Měla mohutný hlas velkého rozsahu a patetický projev. Vytvořila řadu rolí v manželových a Smetanových operách. Zpívala Radmilu při slavnostní premiéře *Libuše* 11. 6. 1881, premiérovala Pannu Rózu, Závaše. Z. Fibich pro ni napsal např. roli Donny Isabelly v operě *Nevěsta messinská*, A. Dvořák roli Homeny ve *Vandě*.

21. 5. 1961 se narodil dirigent **Tibor Varga**. Z 5. ročníku žilinské konzervatoře byl přijat na JAMU (profesoři O. Trhlík, F. Jílek, J. Pinkas, J. Pančík, L. Mátl). Po absolutoriu nastoupil do Brna jako asistent sbormistra. V krátké době mu bylo svěřeno nastudování baletu *Legenda o lásce*, převzal

Labutí jezero. Z operních inscenací spolupracoval na *Otellovi*, *Donu Giovannim*, nastudoval *Poprask v opeře*. Po odvolání uměleckého šéfa opery, anglického dirigenta Grahama Bucklanda byl pověřen vedením opery. Z dalších inscenací, které nastudoval: *Louškáček*, *Carmen*, *Lazebník sevillský*, *Brouk Pytlík*, *Škrtič*, *Madame Butterfly*. Osobitě vyhraněný a přemýšlivý dirigent, svědomitý, vždy dokonale připravený, respektující zámysly skladatele, měl nakročeno k velmi úspěšné kariéře. Záludná těžká nemoc předčasně ukončila 16. 4. 1995 umělcovu cestu.

22. 5. 1991 zemřela sopranistka **Milada Šafránková** (nar. 7. 4. 1928). Od r. 1949 byla sólistkou ostravské opery (Mařenka, Vendulka, Jitka, Rusalka, Jenůfa, Káťa...). Od r. 1961 přešla do Brna, kde dostala další krásné role (Kleopatra v Händelově *Juliu Caesarovi*, Leonora ve *Fideliovi* a Šostakovičova Kateřina Izmajlova v opeře *Lady Macbeth Mcenského újezdu*).

29. 5. 1951 zemřel skladatel, pedagog, hudební publicista a malíř **Josef Bohuslav Foerster**. Byl varhaníkem u sv. Vojtěcha v Praze, hudebním referentem Národních listů. Od r. 1893 působil v Hamburku spolu s chotí, sopranistkou Bertou Lautererovou. Byl profesorem klavíru na tamní konzervatoři, přátelil se s Gustavem Mahlerem. Od r. 1903 byl profesorem skladby na konzervatoři ve Vídni (jeho choť byla G. Mahlerem angažována do vídeňské Dvorní opery). Od r. 1918 po návratu do vlasti byl profesorem skladby na pražské konzervatoři, později na mistrovské škole, v l. 1931–39 byl prezidentem České akademie věd a umění. Jeho opery: *Debora*, *Eva*, *Jessika*, *Nepřemožení*, *Srdce*, *Bloud*.

30. 5. 1926 se narodil basista **Jiří Přichystal** (†18. 3. 1997). Zpíval ve sboru brněnské opery, pak v operetě. Vyučený drogistu teprve později absolvoval konzervatoř a JAMU. Stal se nejdříve sólistou operety, do operního souboru přešel r. 1968 (Lomikar, Marbuel, Vodník, Basilio...). Rozsáhlá byla jeho koncertní činnost, spolupracoval s rozhlasem, televizí, v období 1970–75 působil na brněnské konzervatoři.

30. 5. 1936 se narodil dirigent **Oldřich Bohuňovský**. Studoval na JAMU u J. Pinkase. 1964–87 – dirigent v Opavě, 1987–90 – Olomouc, 1990–94 šéf v Opavě, poté návrat do Olomouce. 1995–96 šéf plzeňské opery, kde jeho působení ukončila 22. 9. 1996 smrt. Jeho dirigentské umění se vyznačovalo především velice podrobnou prací s orchestrem.

Jednou větou

- 1. 5. 1786 měla ve Vídni světovou premiéru Mozartova *Figarova svatba*.
- 5. 5. 1891 byla slavnostně otevřena **Carnegie Hall** prvním veřejným koncertem, kde byl hostujícím dirigentem P. I. Čajkovskij.
- 11. 5. 1946 – datum založení hudebního festivalu **Pražské jaro**.
- 16. 5. 1861 se narodila australská operní pěvkyně **Nellie Melba** – více jsme uvedli v únorovém Zpravodaji k výročí jejího úmrtí.
- 20. 5. 1896 zemřela **Clara Schumann**, německá klavíristka a skladatelka, manželka skladatele Roberta Schumanna.
- 26. 5. 1916 se konala premiéra Janáčkovy *Její pastorkyně* v ND Praha.
- 30. 5. 1866 byla v Prozatímním divadle poprvé uvedena Smetanova *Prodaná nevěsta*.

Z domova

Spolek přátel NdB si v dubnu 2026 připomněl 55 let od svého založení, tehdy pod názvem Klub přátel opery a baletu. O své vzpomínky se s námi podělila jedna ze zakládajících členek, paní Milada Poláková.

Ze vzpomínek k 55. výročí KPOB Brno

Myšlenka založit sdružení milovníků opery a baletu se zrodila v době, kdy Československý rozhlas Brno vysílal pořad „Znáte je z brněnské opery“. O Klub se nejvíce zasloužila redaktorka rozhlasu paní Jitka Fukačová.

První ustavující schůze se konala v sále konzervatoře 30. dubna 1971. Bylo nás přítomno 55 členů. Předsedkyní se stala paní Jarmila Beranovská. Mezi prvními hosty byl pěvec Vilém Přibyl, Jindra Pokorná, Gita Abrahámová a další. Klub posléze vedla paní Magda Posádková, Bohuslava Kovaříková až do roku 1988. Pak nastaly neshody s ředitelem divadla a jiné problémy. Krize byla ale brzo zažehnána a na jaře 1989 převzal funkci předsedy klubu pan Milan Zástěra.

Besedy se konaly na různých místech, nyní trvale v Redutě. Besedy byly obohacující. Nezapomenutelná pro mne byla po revoluci 1989 s paní Hanou Janků (Svobodovou), a také když přivezla své žáky, které učila ve Vídni a účinkovaly nám v Janáčkově divadle. Také poutavé vyprávění pana V. Věžníka o svých zahraničních cestách a režiích.

Myslím, že v 60. až 70. letech minulého století byla brněnská opera na vrcholu své slávy. Kdy pan Vilém Přibyl a Hana Svobodová (Janků) byli ústřední dvojice pěvců. Byli ale také další skvělí pěvci jako Richard Novák, René Tuček, Jiří Olejníček, Zdena Kareninová, Jitka Pavlová, Gita Abrahámová atd. Nesporně skvělí dirigenti – J. Štych, režisér V. Věžník a další. Vždyť díky p. Přibylovi se v Brně hrál „Lohengrin“.

Také úžasná byla premiéra „Nabucca“ (za totality), kdy se vůbec poprvé v opeře opakovala scéna „Sbor Židů“.

Byla to krásná doba. Já měla dlouhá léta premiérové předplatné do 2. řady a skoro 90 % premiérových abonentů chodilo v dlouhých šatech. Divadlo bylo mým druhým domovem. Vzpomínám na dobu, kdy na repertoáru bylo osm oper od G. Verdiho a také na balety „Bajadéra“ atd.

Jsem vlastně velká pamětnice. I přes velký zájem a po různých peticích zanikla v Brně opereta a také Klub činohry Státního divadla. V obou jsem byla členkou klubu.

Milada Poláková

členka klubu KPOP a činohry

Nabídky, informace

Sezonní předplatné na sezonu 2026/27 je nyní až do 30. září v prodeji pro nové předplatitele. Zajistěte si svá místa, možno zakoupit i online.

Posloucháte rádi mluvené slovo? Nalad'te si **podcast** Janáčkovy opery **Valim na operu** s hudebním publicistou Borisem Klepalem. Poslední díly se věnují **Kouzelné flétně** a **Agrippině**. V **činoherním podcastu** se také dozvíte leccos ze zákulisí divadla a o nových inscenacích.

Pravidelní dárci NdB zapojení v programu **Přátelé NdB** měli 9. dubna 2026 možnost navštívit generální zkoušku opery *Agrippina*. Z prostředků poskytnutých Národnímu divadlu Brno v loňském roce byl pořízen scénický prvek právě pro tuto operu. Pokud se i Vy chcete stát součástí širší divadelní rodiny a pravidelně podporovat NdB, navštivte odkaz na platformě [Darujeme.cz](https://darujeme.cz), nebo se ozvěte Simoně Škarabelové, skarabelova@ndbrno.cz.

Taneční konzervatoř Brno srdečně zve na představení **Broučci**, které se koná ve čtvrtek **14. května v 18 hod.** v divadle Barka v Králově Poli. **Broučci** jsou baletní pohádka na námět knihy Jana Karafiáta. Původní choreografii Zdeňka Prokeše upravily a nastudovaly Markéta Pimek Habalová a Iva Musilová, zatančí žáci Taneční konzervatoře Brno. Barevné kostýmy, kouzelná hudba a poetický tanec vtáhnou malé i velké diváky do světa broučků a jejich přátel. Hodinové rodinné představení přinese radost, napětí i dojetí – ideální zážitek pro školy, rodiny i prarodiče s vnoučaty.

Vstupenky se dají zakoupit online na [Smsticket](https://smsticket.cz) nebo na místě. Akci pořádá spolek Rodiče a přátelé TK Brno, výtěžek z akce jde na podporu TK Brno.

Ohlasy

Händelova *Agrippina* v Glaserově režii je operní Olymp

To srovnání se nabízelo předem. Obstojí Glaserova *Agrippina* ve srovnání s Heřmanovou *Alcinou*, předchozí Händelovou operou, kterou uvedla Janáčkova opera s Collegiem 1704 a katapultovalo ji to do pozic předního světového operního domu? (Ne, nečtete to špatně, ta inscenace byla totální sukces, od asi třetí reprízy, až se to rozkřiklo, beznadějně vyprodáno až do poslední s Magdou Koženou, vyrostlo na tom několik zpěvaček jako Pavla Vykopalová, Doubravka Novotná, Monika Jägerová, byla to koprodukce s francouzskými Versailles a Caen a tam i tam to bylo taky nadšeně přijaté a stalo se to největším hitem.)

Po premiéře nebylo co řešit. Publikum vybuchlo nekontrolovatelným nadšením a herci, muzikanti, dirigent Václav Luks a celý inscenační tým spolu s ním. Slavilo se dlouho do noci a atmosféra byla jako po zisku Superbowlu, k čemuž jsem tehdy, v roce 2022, přirovnal *Alcinu*.

Ta inscenace se nepotřebuje srovnávat, je naprosto svébytná a dokonalá sama o sobě, ale používám to srovnání proto, že inscenace je Martinem záměrně scénicky koncipována jako dialog s *Alcinou*, jako scénografická antiteze toho magického prostoru, který vyčaroval pro *Alcinu* Jiří Heřman se svým týmem, kdy se dům kouzelnice *Alciny* důmyslným zapojením zrcadel a až rébusového řešení kulisy domečku dokázal zvětšovat a zase zmenšovat, zatímco u Glasera je dům obří, palác, celý na točně, která je ve velmi časté rotaci, a delší dobu nechápete, kolik všech chodeb, ložnic a společenských prostor tento palác vtěsnaný do točny má a jak to scénograf Petr Víték dokázal do zdánlivě omezeného prostoru vecpat. Narozdíl od magické skříňky Alcinina domu je zde velikost paláce konstantní, ale tím otáčením si připadáte jak na Möbiově pásce, nebo jak říká ta postava ze Švejka, uvnitř zeměkoule je ještě jedna, větší. Do toho je navíc v různých scénách citace toho Alcinina domu jako menší kulisy vprostřed palácových prostor. Zde spojitost s *Alcinou* a ten vědomý jevištní diptych končí a je samotná Glaserova inscenace.

Tentokrát jde o inscenaci bez alternací. *Alcina* byla stavěná jako světový cast vs. brněnský/český cast. Díky *Alcině* se ale výše uvedené zpěvačky etablovaly jako světové star barokní opery, ten růst, který jsem měl sám možnost pozorovat, byl obrovský, tak teď už bylo možné obsadit většinu rolí domácími, se sázkou na jistotu.

Premiéra byla z hlediska inscenace dokonalá, pěvecky trošičku slabší. Rozjezd Doubravky Novotné ve velké roli Poppey nebo basový Claudius Wojtka Gierlacha byly zřetelně v trémě nebo hlasové únavě po náročném zkoušení. Bylo však zřejmé, že je to právě proto, protože celý proces zkoušení, i skrz neskutečnou technickou náročnost scény, byl vyčerpávající. Od druhého dějství to šlo nahoru a bylo předem jasné, že druhá repríza (a všechny další) budou totální bomba na 110 %. Což přesně tak bylo, první repríza už byla bez nervozit a teď to tak bude každé další představení, kdy umíráte blahem z každého hlesu kohokoliv ze zpěváků, kdy každý nich každou svou roli propracoval do posledního přízvuku. V tom má velmi podstatné přičinění Václav Luks, který s každým řešil každou notu. A který vede svůj orchestr Collegium 1704 tak, že jsou součástí inscenace. Jeho vedení orchestru je totiž výrazně proinscenační. Luks má hluboký smysl pro scénickou dramatičnost a roli orchestru podřizuje celkovému tvaru. Altky doprovázející zpěv, hoboje v úvodním velmi svižném úvodu, smyčce a všechno, cembalo při doprovázení recitativů... Cembalo je dost zásadní, na recitativních je tato opera totiž vystavěna, a tady už přejdeme k režijnímu uchopení.

Ta opera, i když si myslíte, že jdete na nějaké antické drama o Claudiovi a Neronovi, je konverzační komedie. Dostane vás, jak skvěle ji Vincenzo Grimani napsal. Je to brilantní text jak od Shakespeara, je to psáno lehkým perem, vpointované, v kuse se smějete samotným dialogům. Škoda, že tak neuměli psát libretisti v 19. století, říkáte si u toho. Do toho je to vlastně skvělá detektivka. Neustále nějaké dějové zlomy, důmyslné intriky, s napětím a zájem čekáte, jak to celé vlastně dopadne – tedy pokud tu operu neznáte předem. Je to jak čist Sherlocka Holmese nebo Agátu Christie. A to, co tam mezi sebou postavy řeší, je strašně nadčasové a bez těch historických kontur starého Říma se to může odehrávat dnes a vidíte se v tom. A Glaser tomu šel naproti a maximálně se soustředil na charakterizaci každé postavy a drobné herecké nuance. Je tam všechno dotažené. Každá scénka, každá situace. Včetně nemotorného tanečku postavy Narcise v podání Moniky Jägerové, každý recitativní dialog dvou i více postav (pak to není dialog, já vím...), recitativům, které zde kvůli konverzační stavbě libreta hrají prim, je věnována maximální pozornost v orchestrálním, pěveckém, hereckém i scénickém podání. A tohle je potřeba vyzdvihnout, protože tohle je základní stavební kámen inscenace, inscenační klíč, a obdivujete, jak při té čtyřhodinové délce (s přestávkami) dokázal Glaser a jeho herecký ansámbl tu inscenaci rozehrát a stylizačně dodržet. Musela to být obrovská práce, protože musíte řešit desítky scén a scének. Strašně tomu pomáhá Luksův orchestr, který to stále ostinatně žene dopředu a onen vnitřní temporytmus ani na moment nevypadne.

Naprosto báječné jsou kostýmy Martina Chocholouška. Stylově historicky neurčité, nikam to pevně zařadit nejde, je to spíš vyřádkování se v kostýmních kreacích, které pracují se záměrnou neforemností, s neustálou proměnou, kdy postavy stále svůj šatník/kostýmy obměňují, aby pomohly k dotvoření těch karikaturních postav.

A k hereckým rolím jsou tam čtyři baletní postavy mužské a čtyři ženské, opět vtípně kostýmované, s baletním projevem ne jako třeba v *Alcině*, kdy to byly opravdu vysoce baletní výkony, ale opět postavené spíše na krkolomnosti a karikatuře, kdy taneční čísla tak úplně neanimují hudbu, ale vystihují směšnost libreta, které s historickými postavami nepracuje jako s totemy, ale jako s často dost přízemními postavami s jednoduchými bazálně lidskými a často nedůstojnými motivy.

Celkové režijní pojetí je strašně zajímavé a v rámci opery netradiční. Kombinací mnohého, včetně kompaktnosti scény, která je vlastně pořád ten jeden stejný palác a jeho předprostor, jen ho stále vidíme z různých pohledů, jak točna rotuje. Nejde o použití točny k obvyklé proměně scén, ale k tomu, aby se ukázalo, co se zrovna děje v jiné části paláce či jeho zahrady, kdo zrovna prochází velkou chodbou a kdo s kým kuje pikle (poskokové Agrippiny Narcis a Pallante jsou jak z Císařova pekaře) a ten koloběh točny přispívá k vytvoření iluze jednoty času a prostoru, kdy se jakoby všechno odehraje během těch čtyř hodin, byť v reálu popsáního děje je to o něco déle.

Dohromady s realistickými charaktery a způsobem herectví je na jevišti vytvořen mikrověsír, který je prost zcizováku (vědomá komunikace s publikem, kdy se přiznává, že to na jevišti je jen divadlo a herec z té postavy vystoupí a k obecnstvu komunikuje chvíli jinak, načež se do role zase vrátí), nejde ani o nějakou hyperstylizaci, kterou často k dosažení totálního vtažení diváka do díla až po uši využívá nepřekonatelně Heřman (i v té *Alcině*), tady Glaser konstruuje naprosto uvěřitelný vesmír, který kukátkovým způsobem nahlížíme a pro tu danou chvíli přistupuje na hru, že se to před námi doopravdy děje. Tento bezprostřední zážitek je posilován tím, že se hraje „doopravdy“, a když Claudius Wojtek Gierlach šimrá svou rukou v kovovém brnění s kovovými prsty Agrippinu (Pavlu Vykopalovou) po noze, projede ten pocit i vámi, protože vidíte, že Vykopalová to nehraje, šimrá ji ta kovová ruka doopravdy. Herci ty své postavy hrají prostě v plných fyzických interakcích a ty role jsou libretistou napsány strašně uvěřitelně, proto to tak dobře funguje.

Herecko-pěvecké výkony jsou na úrovni, která se může za Glaserovy a Heřmanovy éry jevit už jako standard, ale vezměte jed na to, že to standard není. To, co můžete vidět v Brně, je obecně nejvyšší světová úroveň a tahle inscenace je špičkou i v rámci toho a garantuju, že když sedíte na tomto špílu, tak sedíte v daném čase na nejlepším možném místě, kde se zrovna v naší a přilehlých galaxiích sedět dá. Nijak lépe už opera podat nejde, pokud se podaří spojení geniálního díla s dokonalou hudební a jevištní složkou, tak je to vrchol, kterého jde umělecky dosáhnout.

A ještě je potřeba zdůraznit, že za to, že v Brně se opery servírují v takto neopakovatelných interpretacích, je zodpovědná dramaturgyně Patricie Částková, která ty klíče k uchopení jednotlivých látek hledá spolu s režiséry, a tak operní Oscar za minulý rok pro Carsenovy *Výlety páně Broučkovy* je z velké části i její zásluha.

Můžu taky říct, že divácky si to budete užívat stále víc při dalších reprízách. *Agrippina* je z Händelova raného italského období, z roku 1709. *Alcina* je anglické období z roku 1735. Spojuje je dokonalé libreto, Händelův cit pro dramatickosti a barokní kontury, stylově jsou ale hodně jiné. Jednak není *Agrippina* postavena primárně na áriích, ale na dialozích (recitativech), i ty árie jsou jiné než ty vrcholně koloraturní, vycházejí z lidových neapolských či jiných popěvků, slyšíte bubínky a kastaněty, kdyby ty recitativy byly mluvené, je to vlastně takový Singspiel. A každá další repríza vám ty popěvky víc propíše do hlavy a za chvíli si je budete prozpěvovat spolu s pěvci.

Pro všechny zúčastněné pěvce to bude kariérní milník, Brno se tímto definitivně etabluje jako světová barokní scéna (nemyslím to v nadsázce, ale tak, jak to píšu) a hodně o tom ještě uslyšíme. Nero Vojtěch Pelka bude s velkou pravděpodobností osloven na tutéž roli nějakou jinou evropskou produkcí, Doubravka Novotná v roli Poppey hlasově i herecky exceluje a taky to bude poptávané, od *Alciny* ušla obrovskou cestu, a titulní Pavla Vykopalová? Možná si pamatujete začátky *Alciny*, kdy byla přiznaně druhý cast. Postupně přestala být druhým, jak stále lépe zvládala barokní finesy, a teď tato druhá titulní role v Händelových operách normálně „zboří internet“. Od první sekundy se suverénním bitchfacem, Agrippinu nekompromisně vykresluje jako příšernou mrchu a úlisnou manipulátorku, ta spalující energie, s jakou se pokouší o dotažení své pletichy, prýští do celého sálu

a jde o mistrné propojení karikaturnosti a zároveň podlosti postavy. (V tomto uchopení se vlastně v něčem na hraně toho zcizováku ocitáme, protože vnitřní soudržnost inscenace klidně unese, aby se herci neudrželi a rozesmáli se na celé kolo, protože některé ty situace, které se naoko tváří vážně, jsou vnitřně tak komické, že to občas nedáte a musíte jako herec smích zadržovat. Jak bude s dalšími reprízami pro herce inscenace víc a víc zautomatizovaná, bude tam těch drobných krací a naschválů ještě víc a inscenaci to ještě o trochu posune a díky Luksovi je garance, že hudebně to za každých okolností povalí dál a bude to mít vždycky ten patřičný švih.)

Prostě na to běžte.

Matěj Hollan (převzato z Facebooku autora)

Máte postřehy k představením Národního divadla Brno či jiným kulturním akcím v Brně? Rádi zde uveřejníme i Vaše ohlasy, pošlete nám je na e-mail SpolekPratelNdB@gmail.com.

Oprava

V dubnovém Zpravodaji jsme v rozhovoru s Milošem Štedroněm uvedli, že „...v březnu 1925 chtěl Leoš Janáček (jako předseda Klubu moravských skladatelů) pozvat do Brna Arnolda Schönberga“. Ve skutečnosti se však jednalo o Janáčkův záměr pozvat do Brna **Waltera Gieseckinga**. Za uvedení mylné informace se omlouváme čtenářům i prof. Štedroňovi.

Použité zdroje

Postavy brněnského jeviště
Oxfordský slovník opery
Sociální síť NdB a jeho souborů

Webové stránky NdB
Internetové stránky

Uzávěrka Zpravodaje dne 30. 4. 2026. Neprodejné, pro vnitřní potřebu vydává **Spolek přátel NdB** se sídlem Lidická 700/19, 602 00 Brno, IČ 48510777. Připravily Hana Veithová, Jana Ondráčková a Veronika Bromová.

Kontakt: SpolekPratelNdB@gmail.com.

Sledujte nás i na [Facebooku](#) a [Instagramu](#).